

Justitieombudsmannen
Per Lennerbrant

Datum
2024-04-09

Dnr
R 2-2024

1 (2)

Regeringskansliet
Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Yttrande över betänkandet Kamerabevakning för ett bättre djurskydd (SOU 2023:27)

(LI2023/02659)

Riksdagens ombudsmän (JO) har bjudits in att lämna synpunkter på betänkandet. Utifrån de aspekter som JO i första hand har att beakta vill jag föra fram följande.

Utredningen gör bedömningen att även om förslaget innebär viss bevakning av enskildas personliga förhållanden som kan anses vara integritetskänsliga, talar framför allt den omständigheten att det är slakterierna som bedriver kamerabevakningen och har tillgång till bildmaterialet emot att 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen (RF) skulle vara tillämplig. Enligt utredningens mening kan det inte anses handla om någon egentlig övervakning eller kartläggning av enskildas personliga förhållanden från det allmännas sida (se avsnitt 14.3).

Det finns dock omständigheter som talar för att bevakningen ska anses ske från det allmännas sida. Kravet på kamerabevakning för slakterierna utgör en lagstadgad förpliktelse. Syftet med bevakningen är att den ska stärka djurskyddet vid slakterier, vilket är ett allmänt intresse. Vidare är en konsekvens av förslaget att kontrollmyndigheter får en obegränsad och oreglerad tillgång till det inspelade materialet.

Om den föreslagna kamerabevakningen kan anses ske från det allmännas sida talar övriga omständigheter för att bestämmelsen i 2 kap. 6 § andra stycket RF är tillämplig. I ett sådant fall krävs överväganden för att bedöma om en begränsning av skyddet för den personliga integriteten är tillåten enligt 2 kap. 21 § RF, något som utredningen inte redovisat.

Förslaget aktualiserar också skyddet för privat- och familjeliv i artikel 8 i Europakonventionen. Utredningen bedömer att syftet med kamerabevakningen bör anses svara mot ett angeläget samhälleligt behov och vara proportionerligt i förhållande till syftet (se samma avsnitt som ovan).

Förslaget torde kunna innebära ett betydande intrång i enskildas personliga integritet och det krävs därför starka skäl för att kamerabevaka i den föreslagna omfattningen. Av betänkandet framgår dock inte att förslaget svarar mot ett fastställt behov eller ens leder till särskilt stora fördelar. Tvärtom har utredningen inte kunnat bedöma hur stort mervärde den föreslagna kamerabevakningen kan medföra, vilket medför att proportionaliteten av åtgärden kan diskuteras.

Sammanfattningsvis behövs ytterligare analys i de frågor om grundläggande fri- och rättigheter som jag pekat på.

Yttrandet har beslutats av JO Per Lennerbrant. Dokumentet har fastställts digitalt och har ingen underskrift.

Rättssakkunniga Rebecka Rynning har föredragit ärendet och byråchefen Charlotte Håkansson har deltagit i beredningen.